

Scena 3/38

S turnee

# jurnalul, violoncelul, tabloul



Foto: Costin Dumitru

„Şi cu violoncelul ce facem?” se întreabă, în piesa lui Matei Vişniec, regizorul şi cei trei interpreţi

**C**a preambul la viitoarea stagione europeană, Naționalul timișorean a inițiat programul Start '98 (coordonator: Ionuț Mihai Corpaci) de susținere a tinerilor creatori, spectacolele estivalului turneu bucureștean fiind coproduse cu Fundația "Teatrul fără Frontiere", Teatrul Maghiar de Stat "Csíky Gergely", Teatrul German de Stat, Fundația pentru o Imagine Liberă și UNITER. Prezentate în trei seri consecutive, spectacolele au gravitat în jurul a trei elemente-metafori: jurnalul, violoncelul și tabloul.

Publicat acum cinci decenii, *Jurnalul Annei Frank* continuă să iradieze o fascinație sub puterea căreia s-a aflat și Mihaela Sirbu, actrița ce și-a dorit și a reușit să-i mai depene încă o dată povestea (prima versiune scenică a fost ecranizată în 1959 și 1980). Cu gândul la o colegă recent dispărută, Irina Ceterchi a decupat și regizat un spectacol pe care l-a vrut o comemorare a victimelor nevinovate ale unui destin absurd. În prim-plan este adusă ingenuitatea însăși, copila de 13 ani exprimându-și deopotrivă inocența și inconștiința, nevoie de râs și vis, de iubire și libertate. Aerul ei juciuș e contracarat de dramatismul imaginilor ce au reținut pe peliculă detaliile fizionomice ale presupușilor parteneri de claustrare, fixați într-o unică acțiune – curățatul cartofilor ce

le asigură supraviețuirea. „Filmul” continuă apoi să se deruleze doar într-o dimensiune sonoră, un alt artificiu regizorul menit să activeze memoria afectivă a spectatorului, retinu păstrând încă multă vreme conturul gracil al eroinei, însuflețit cu gingășă forță.

Despre virtuozitatea actoricească – dar nu numai – este vorba și în piesa lui Matei Vișniec *„Şi cu violoncelul ce facem?”*, montată de Vasile Nedelcu. Printr-un concurs de împrejururi, regizorul a devenit și interpret, preluând de la scenograful Mihai Vladimir Anton sarcina de a fi și instrumentist. Astfel, parabolă despre insul ce și-a aflat în muzică rătăcinea de a exista se articulează și mai bine, denunțând cu spori efect stupiditatea individuilor irvidioși pe



armonia interioară a celui ce rămâne impasibil la agitația lor sterilă. Ada Navrot, Mihai Călin și Gabriel Spahiu, vesel-triști bufoni ai unei pseudo-așteptări beckettiene, dă impresia unui angrenaj excelent pus la punct și datorită mișcării scenice, semnată Mălina Andrei I., capabil să se energizeze perpetuu, lăinmotivul ploii indicând fertilizarea terenului comediei absurde cu derisorul cotidian.

Pânza freatică a relativizării ambiguității e pe cale să-i sufoce și pe membrii triunghiului de prieteni radiografiat de Yasmina Réza în *Artă*. Un tablou de un alb immaculat îscă o aprigă dispută între vechi amici, prilej-pretext de a le dezvăluî caracterele după



Artă de Yasmina Réza

metoda deconstrucției, care-i face de-a dreptul transparenti din punct de vedere psihologic. Au intrat în acest joc, condus de regizoarea Alexandra Gaudi în scenografia Getei Medinschi, actorii Damian Victor Oancea, Florin Ionescu și Cristian Szekeres. Si au câștigat aplauzele publicului.

Spectatorii interesati au putut să-și continue meditația, respectiv delectarea judecății, prin lectura volumului de teatru al scriitoarei franceze Yasmina Réza, publicat recent de Editura UNITEXT.

Irina Coroiu